

2025-08-14 Mariaplaats, Binnenstad, Geslotenverklaring, Verkeersmaatregelen Gemeente Utrecht

Kenmerk: 31173675

Betreft: ONTWERPVERKEERSBESLUIT voor het vaststellen van een geslotenverklaringszone voor bestelauto's

Burgemeester en Wethouders van Utrecht delen mee dat zij het voornemen hebben om een geslotenverklaringszone met venstertijden voor bestelauto's in te stellen;

dat

het voornemen is de hierna volgende verkeersmaatregelen vast te stellen;

dat

de hierna te noemen wegen zijn gelegen binnen de bebouwde kom van deze gemeente en bij de gemeente in beheer en onderhoud zijn;

dat

in het kader van artikel 21 van het BABW de volgende belangen volgens artikel 2 van de Wegenverkeerswet ten grondslag liggen aan het onderhavige verkeersbesluit, te weten geslotenverklaring, meegenomen zijn bij de besluitvorming;

dat

met deze verkeersmaatregel de veiligheid op de weg en/of beschermen van de weggebruikers en passagiers verzekerd wordt (art. 2 lid 1a en/of 1b Wegenverkeerswet);

dat

met deze verkeersmaatregel de weg in stand gehouden wordt en de bruikbaarheid daarvan gewaarborgd wordt (art. 2 lid 1c Wegenverkeerswet);

dat

met deze verkeersmaatregel de door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede de gevolgen voor het milieu, bedoeld in de Wet Milieubeheer voorkomen of beperkt wordt (art. 2 lid 2a Wegenverkeerswet);

dat

op grond van artikel 15, eerste lid, van de WVV 1994 een verkeersbesluit genomen moet worden voor de plaatsing of verwijdering van de in artikel 12 van het BABW genoemde verkeerstekens, alsmede voor onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd;

Aanleiding

De historische binnenstad heeft nauwe straten en er rijdt steeds meer verkeer dat zorgt voor opstoppingen, verkeersonveilige situaties, geluidsoverlast en verslechtering van de luchtkwaliteit. Dat vraagt om een nieuw evenwicht tussen de verschillende functies, uiteenlopende belangen en hoge ambitie die er zijn op het gebied van de kwaliteit van de leefomgeving. Zoals beschreven staat in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU), het Mobiliteitsplan 2040 en het Uitvoeringsprogramma Goederenvervoer 2023-2026 wordt eraan gewerkt om de ruimte in de binnenstad terug te geven aan de bewoners en gebruikers van de stad en wordt naar een gezond leefklimaat gestreefd. Het doel, zoals beschreven staat in het Mobiliteitsplan, is een aantrekkelijk en goed bereikbare binnenstad met meer ruimte voor voetgangers en fietsers.

In grote delen van de binnenstad, zoals in het kernwinkelgebied, gelden al jarenlang venstertijden. Vracht- en bestelauto's mogen deze straten alleen tussen 06.00 uur en 12.00 uur inrijden, waarvan het laatste halfuur alleen toegankelijk is voor schone distributie. Buiten deze tijden is een ontheffing nodig. In andere straten is deze beperking er niet. De continue aanwezigheid van bedrijfsauto's en vrachtauto's tijdens openingsuren van de winkels in de binnenstad past niet binnen de RSU en de Omgevingsvisie Binnenstad 2040 vanwege redenen zoals hierboven beschreven staat.

Vanaf 1 januari 2026 gelden daarom in de hele binnenstad overal dezelfde regels voor laden en lossen van vracht- en bestelauto's. De uitbreiding van het venstertijdengebied is nodig, omdat het gebruik van de binnenstad in de afgelopen jaren sterk is veranderd. Het is merkbaar dat de drukte zich niet beperkt tot het huidige venstertijdengebied. Dat geldt ook voor de pleinen en straten zoals de Mariaplaats en Twijnstraat waar de drukte oploopt. Daarom wordt het venstertijdengebied uitgebreid naar het hele gebied binnen de singels. Het toegevoegde venstertijdengebied buiten het voetgangersgebied geldt voor goederenvervoerders. Zij mogen buiten de venstertijden de binnenstad niet in- en uitrijden voor het laden en lossen van goederen. Samengevat komt dit neer op de volgende venstertijden:

Venstertijdengebieden binnen de singels (buiten het voetgangersgebied):
Voertuigen die voldoen aan ZE zone;
- 06.00 – 10.00 uur
ZE via ontheffing:
2026/2027: 24 uur per dag
Vanaf 2028:
- 06.00 – 10.00 uur
- 19.00 – 21.00 uur

Om duurzame stadslogistiek te stimuleren, worden schone voertuigen meer ruimte en tijd geboden om de binnenstad te bevoorraden ten opzichte van brandstof varianten. Dit gebeurt door het bieden van extra tijd aan schone voertuigen tot 2028. Vanaf dat moment mogen er volgens de regels van de zero-emissiezone enkel nog elektrische logistieke voertuigen (vracht- en bestelauto's) de binnenstad in.

De zero-emissiezone is in Utrecht op 1 januari 2025 ingevoerd. In de aanlooperperiode naar volledig elektrisch zal het merendeel van de voertuigen de eerste jaren nog aangedreven worden door een brandstofmotor. Daarom worden schone voertuigen meer tijd geboden om ook via een andere weg ondernemers te stimuleren om de overstap te maken naar elektrisch vervoer. Richting 2028 wordt de toegang tot de binnenstad voor zero-emissie voertuigen afgebouwd naar het venster van 06.00 uur tot 10.00 uur. In 2030 zijn alle voertuigen in de binnenstad schoon en is er dus geen extra venster meer nodig. Dit is conform afspraken uit het Raamwerk Zes.

Totaal te nemen verkeersbesluiten

Om onderstaande doelen te kunnen bereiken, wordt er een totaalpakket aan verkeersmaatregelen genomen die elkaar aanvullen. Dit betekent dat er naast deze verkeersmaatregel, te weten het vaststellen van een geslotenverklaring in twee richtingen (C1) voor bestelauto's met venstertijden ook nog de volgende verkeersbesluiten genomen worden per verkeersmaatregel, per locatie voor het vaststellen van:

- Vrachtautoverbod (C7) zone
- Tonnageverbod (C21) (7,5 ton) zone
- Aanpassing van de venstertijden in het voetgangersgebied in de binnenstad

dat

het doel van bovenstaande verschillende te nemen verkeersmaatregelen, waaronder deze, is het beschermen van het kwetsbare erfgoed, het waarborgen van de veiligheid van het erfgoed, het verbeteren van de leefbaarheid van de binnenstad en het gebied binnen de singels, het verminderen van de overlast en het goed bereikbaar houden van het gebied binnen de singels voor alle doelgroepen, doordat;

- het aantal voertuigbewegingen verminderd wordt en de voertuigkilometers gereduceerd worden
- het toepassen van efficiënte en duurzame stadslogistiek gefaciliteerd en gestimuleerd wordt
- de overlast gereduceerd wordt voor en door logistiek verkeer
- het gebied binnen de singels beter bereikbaar en toegankelijk wordt voor noodzakelijk bevoorradingsverkeer

Gevolgen

dat

door het instellen van venstertijden er een korter tijdsvenster ontstaat, waarbinnen de vrijheid van het logistieke verkeer beperkt wordt. Het logistieke verkeer kan en mag nog steeds de stad inkomen, maar enkel binnen een vastgesteld tijdsvenster. De beperking van het logistieke verkeer levert echter veel voordelen op voor alle stadsgebruikers omdat de leefbaarheid verbeterd wordt met betrekking tot uitstoot en lawaai. Het belang van het verbeteren van de leefbaarheid van de gebruikers van de stad, het bijdragen aan (inter)nationaal beleid en voldoen aan vastgesteld gemeentelijk beleid dient een hoger doel dan het waarborgen van de vrijheid van het verkeer, in dit geval voor stadslogistiek;

dat

er mogelijk wel verkeerskundige gevolgen te verwachten zijn doordat het drukker zal gaan worden tijdens de venstertijden. Het voordeel voor een elektrisch voertuig is dermate groot dat de verwachting is dat veel partijen overgaan op elektrisch rijden (verwachte groei 10% per jaar). Dus meer voertuigen zullen

elektrisch zijn, waarmee de verwachte overlast met betrekking schadelijke uitstoot en lawaai beperkt blijft;

dat

om deze doelgroep kennis te laten maken met de andere vervoersmogelijkheden wordt er in de herfst van 2025 een "probeeranbod" georganiseerd. Ondernemers/leveranciers/vervoerders kunnen diverse voertuigen een maand lang uitproberen, zoals een bakfiets of kleinere elektrische wagens. In 2025 worden de mogelijkheden om goederen over water te vervoeren uitgebreid met een extra boot en start er een pilot voor horeca partijen om hun goederen te bundelen. Daarnaast kunnen ondernemers/leveranciers/vervoerders altijd contact opnemen met de Logistiek Makelaar van de gemeente Utrecht. De logistiek makelaar kan meedenken en meehelpen met alternatieve manieren van vervoer;

dat

dit beleid afgestemd is met de Commissie Advies Bevoorrading Utrecht (hierna CABU) en getoetst bij de grotere vervoerders. Zij gaven aan geen grote hinder te verwachten van dit beleid. Voor kleinere vervoerders zal dit lastiger zijn. Maar er zijn voldoende alternatieven en deze maatregel wordt medio 2025 gecommuniceerd zodat zij op tijd geïnformeerd zijn;

dat

de nieuwe venstertijden zijn in overleg met de CABU tot stand gekomen, waaraan ook het Centrum Management Utrecht (CMU) deelneemt. Zij vertegenwoordigen de ondernemers in de binnenstad en hebben meegedacht over deze venstertijden. De communicatie zal via nieuwsbrieven aan CABU-leden en via andere kanalen verlopen;

Belangenafweging

dat

voor vervoerders en leveranciers van binnenstadondernemers de bereikbaarheid verslechtert door deze maatregel. Zij moeten door deze aanpassing hun goederen binnen een krappere venstertijd afleveren. Echter het belang van vervoerders weegt minder zwaar dan het belang van bewoners, bezoekers, fietsers en voetgangers in het gebied binnen de singels;

dat

voor bewoners, bezoekers, fietsers en voetgangers in het gebied binnen de singels de bereikbaarheid verbetert doordat zij meer ruimte krijgen in het gebied. Voor ondernemers wordt het gebied binnen de singels aantrekkelijker en wordt de economische vitaliteit gestimuleerd doordat er geen voertuigen meer gedurende de gehele dag door dit gebied rijden tijdens de openingstijden van de winkels;

dat

het ook voor de ondernemers van belang is dat het gebied binnen de singels leefbaar blijft, zo blijft dit gebied aantrekkelijk voor bezoekers en bewoners;

dat

met de groei van de Gemeente Utrecht de komende jaren qua inwonersaantal gaat het gebied binnen de singels alleen nog maar drukker worden. Om de veiligheid en leefbaarheid van dit gebied te waarborgen en te verbeteren, worden de venstertijden en de openingstijden van de winkels op elkaar afgestemd;

dat

vervoerders aanspraak kunnen maken op een ontheffing indien zij de noodzaak om buiten de venstertijden in het gebied binnen de singels aanwezig te moeten zijn, kunnen aantonen. Er zijn alternatieven, zoals het gebruik van Licht Elektrische Voertuigen of vervoer over water. Ook kunnen vervoerders overstappen op een elektrisch voertuig zodat zij meer tijd hebben en het avondblok vanaf 2028 kunnen gebruiken om hun goederen af te leveren;

dat

in artikel 15 Ontheffing voor terugkerende activiteiten opgenomen is dat een ontheffing voor het rijden met een voertuig in een gesloten gebied of voetgangersgebied of over busbanen en -stroken voor terugkerende activiteiten, verleend kan worden indien er een noodzaak is. En in artikel 16 Ontheffing voor incidentele activiteiten is opgenomen dat een ontheffing voor het rijden met een voertuig in een gesloten gebied of voetgangersgebied voor laden en lossen of in- en uitstappen voor incidentele activiteiten verleend kan worden indien er een noodzaak is. Per geval dient afgewogen te worden naar de concrete omstandigheden van het geval. Op deze wijze is maatwerk mogelijk. De aanvrager dient bij een ontheffingsaanvraag altijd de noodzaak voor de ontheffing en (on)mogelijkheden voor alternatieven aan te tonen. Dit betekent dat dit verkeersbesluit ten aanzien van ondernemers evenredig en proportioneel is;

dat

er mogelijk bewoners zijn die zorgen hebben dat zij minder goed bereikbaar zijn. Het is echter voor deze doelgroep mogelijk om een ontheffing aan te vragen, bijvoorbeeld voor verhuizingen, verbouwingen en dergelijke;

dat

met deze verkeersmaatregel de toekomstige situatie in overeenstemming gebracht wordt met de vigerende wet- en regelgeving;

dat

er overeenkomstig artikel 24 BABW overleg heeft plaatsgevonden met de korpschef van de politie over de hierna te noemen verkeersmaatregelen;

gelet

op het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV 1990);

op de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994);

op het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW);

Besluiten:

met ingang van **01 januari 2026** in de hierna volgende locatie de aangegeven verkeersmaatregelen in te trekken c.q. vast te stellen:

Binnenstad

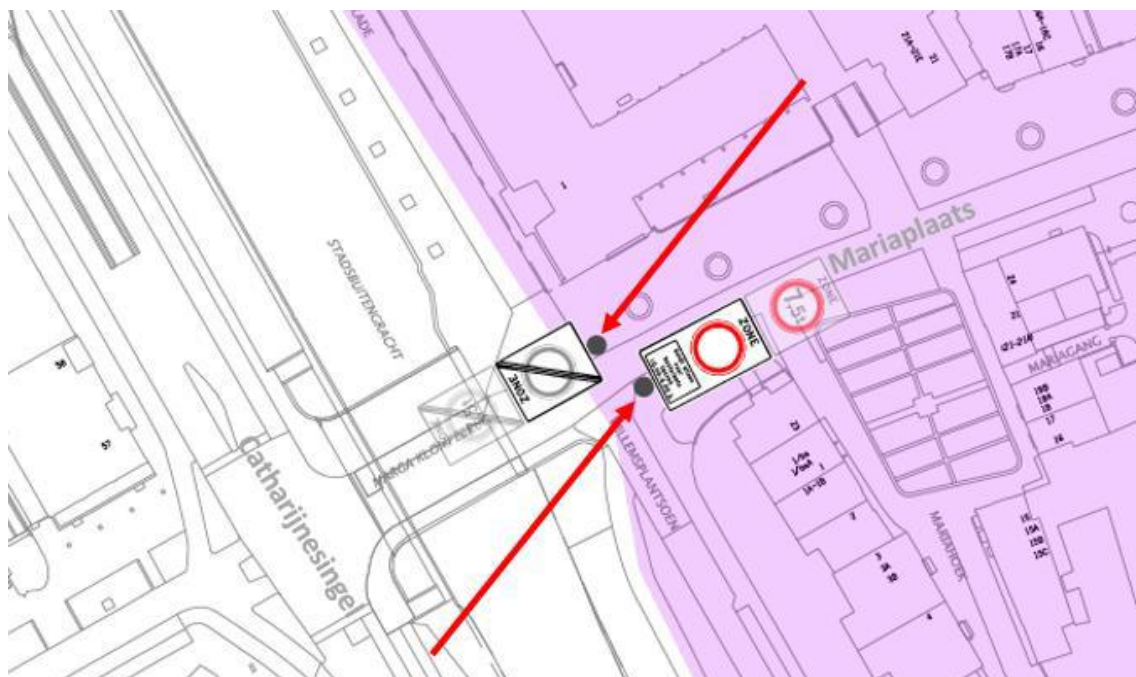
Mariaplaats (ter hoogte van het Willemsplantsoen (begin zone) en ter hoogte van de Rijnkade (einde zone); wegvak: tussen de Marga Klompébrug en de Mariaplaats nummer 27)

Vaststellen: Gesloten in beide richtingen voor voertuigen, ruiters en geleiders van rij- of trekdieren of vee (C1) begin en einde zone volgens bijlage 1 van het RVV 1990 met onderbord "Geldt alleen voor bestelauto, tussen 10.00-6.00h"

C1 zb C1 ze

Uitsnede uit bebordingsplan

Utrecht, 14 augustus 2025

Dit is een ontwerpverkeersbesluit en hoeft daarom niet ondertekend te worden.

Gepubliceerd op **18 augustus 2025** in het Gemeenteblad.

Zienswijze

In gevolge de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden tot **30 september 2025** na publicatie van dit besluit in het Gemeenteblad hun zienswijze naar voren brengen. U kunt uw zienswijze zowel schriftelijk als mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen dienen voor genoemde datum te worden gericht aan burgemeester en wethouders van Utrecht, Ontwikkelorganisatie Ruimte, t.a.v. afd. Mobiliteit, Cluster Stadslogistiek, Project Toegangsbeleid, mevrouw M. van der Stok, Postbus 8406, 3503 RK Utrecht. Daarbij moet duidelijk het onderwerp worden aangegeven: Geslotenverklaring voor bestelauto's. Daarnaast is de gemeente te bereiken op telefoonnummer 14030.

Als u ervoor kiest uw zienswijze mondeling naar voren te brengen, kunt u contact opnemen met het bovengenoemde algemene telefoonnummer van de gemeente Utrecht. Er zal dan contact met u worden opgenomen om een afspraak in te plannen.

Onder Nieuwe regels vrachtauto's en bestelbussen in binnenstad | gemeente Utrecht. vindt u naast een link naar het indienen van de zienswijze ook overige relevante informatie betreffende het ontwerpverkeersbesluit. Tot en met 29 september 2025 kan iedereen een zienswijze indienen. Dit kan door een mail te sturen naar: stadslogistiek@utrecht.nl

Let op: u moet uw zienswijze uiterlijk 29 september 2025 indienen.